

Teksts: Jānis Lukss

Foto: «Junkers»

Par racionālu apkures sistēmas izveidošanu

Viens no būtiskākajiem jautājumiem, ceļot namu vai rekonstruējot kādu senāku ēku, ir saistīts ar apkures sistēmas izveidošanu. Katrs pircējs, ņemot vērā energoresursu cenu pieaugumu, mēģinās izvēlēties visracionālāko risinājumu. Joprojām gāzes apkures iekārtas ir viens no tādiem risinājumiem. Šodien gāzes apkures iekārtas var ieraudzīt gan Rundāles pilī, gan rindu vai ģimenes mājās, gan dažādos valsts un pašvaldību īpašumos.

Apkures iekārtas pareiza izvēle

Šodien Latvijas tirgus piedāvā plašu apkures iekārtu sortimentu – sākot ar gāzes un granulu katliem, siltumsūkņiem un parastām malkas krāsnīm. Latvijas tirgū parādās arī jauni apkures katlu piedāvājumi, kuri ir vēl efektīvāki.

Ņemot vērā daudzās iespējas, tad arī jāpieņem lēmums par nama apkures sistēmas izveidošanu par labu

vienam vai otram enerģijas avotam. Ļoti iespējams, ka, piemēram, laukos daudzi dos priekšroku parastai ar malku kurināmai krāsnij, jo līdz mežam nav tālu. Taču, ja mājā jau ir gāzes pavadis vai jaunbūve tiks pieslēgta gāzes vadam, domāju, ka lietderīgāk ir izvēlēties gāzes apkures katlu. Šai iekārtai ir vairākas priekšrocības – kurināmais tiek piegādāts nepārtraukti un tā uzglabāšanai nav nepieciešama speciāla noliktava.

Taču daudzi iebildīs – pēc dažiem mēnešiem ievērojami palielināsies gāzes cenas. Diemžēl, pieaugot maksai par zilo kurināmo, aug arī citu energoresursu cenas. Aprēķini liecina, ka šobrīd visdārgākais siltuma avots ir elektroenerģija. No tās neatpaliek kādreiz tik populārais šķidrās kurināmais. Aug arī malkas un granulu cenas. Gaidāms, ka gāzes cena pēc šī gada lēciena stabilizēsies un tās kāpums vairs nebūs tik straujš.

Domājot par nākotni, speciālisti iesaka iegādāties dārgākus apkures katlus, kuri parasti ir efektīvāki, un tos aprīkot ar programmējamām automātiskām un papildu siltuma avotiem, piemēram, saules kolektoriem. Tieši šāda apkures sistēmu attīstības tendence šodien vērojama daudzās Eiropas valstīs, jo, kombinējot dažādas iekārtas, iespējams atrast optimālu risinājumu.

Kad pieņemts lēmums par gāzes apkures katla iegādi, atbilstīgi mājas lielumam pareizi jāizvēlas tā jauda. Vēl pirms neilga laika to aprēķināja, par pamatu ņemot konstantu lielumu – 100 vatu uz vienu kvadrātmetru. Taču modernajā būvniecībā šodien plaši izmanto efektīvus siltumizolācijas materiālus, pakešu logus utt. Tāpēc šis princips īsti vairs neder. Lai pareizi aprēķinātu nepieciešamo gāzes katla jaudu, jāņem vērā būves energoefektivitāte. Prakse liecina, ka modernās ēkas patērē ap 60 – 70 W/m². Taču precīzi šī skaitļa lielumu varēs pateikt tikai speciālists, kas projektē namu. Diemžēl visai bieži ģimenes mājām šādi aprēķini